

Groepsdynamica 1

Aan de slag met de leerlingen over het thema 'hoe gaan we met elkaar om'.

les 1 De rubric van de gelukkige klas

Doel: de leerlingen komen tot een gezamenlijk beeld over wenselijk gedrag in de groep.
Materiaal: papier
Tijdsduur: 45 minuten

Activiteiten:

Bespreek met leerlingen de volgende onderwerpen:

- iedereen is van invloed op wat er gebeurt in een groep,
- wat maakt dat een positieve sfeer belangrijk is,
- wanneer je als klas 'gelukkig' bent,
- leg uit wat een rubric is.

Laat leerlingen in groepjes, van 3 a 4 leerlingen, nadenken over de criteria in de rubric: welke punten zijn van belang om bij je gedrag op te letten.

Beperk het aantal criteria tot drie of vier. Hiervoor kun je evt. leerlingen stickers laten uitdelen. In dat geval geef je elke leerling drie stickers die ze kunne plakken bij een onderdeel of meerdere onderdelen die zij belangrijk vinden.

Verdeel de criteria over de groepjes. Elk groepje maakt een gedrag beschrijving bij het aangewezen criterium. De beschrijving is positief en vertelt daarom wat de leerling wel doet. Hierbij maak je een keuze of je een rubric gaat maken waarin gedrag staat beschreven op drie of vier niveaus of dat je een een-punt rubric gaat maken.

Laat de groepjes de gedrag beschrijvingen presenteren. De andere leerlingen mogen suggesties doen voor positieve aanpassingen. Voeg de beschrijvingen samen tot een rubric.

Het wenselijk om de rubric met regelmaat terug te laten komen in de les zodat het blijft leven onder de leerlingen. Een rubric is goed bruikbaar om feedback te geven aan leerlingen door docenten maar ook door leerlingen aan elkaar. Daarnaast kan er reflecteert worden aan de hand van de rubric.

Les 2 Waarden

Doel: leerlingen kunnen aangeven wat zij belangrijk vinden in de omgang met elkaar.
Materiaal: lijst met waarden, bijvoorbeeld de lijst met relationele waarden uit het waarden en normen spel van P. Gerrickens, M. Verstege en Z. van Dun (2019).
Tijdsduur: 30 minuten

Activiteiten:

Verdeel de leerlingen in groepjes van maximaal vier leerlingen.

Geef elke groep een lijst met waarden.

Laat elke groep drie waarden aankruisen die van belang vinden voor de hele groep.

Laat elke leerling maximaal drie waarden aangeven die zij als individu belangrijk vinden.

Wissel de gekozen waarden klassikaal uit.

Bespreek welke van de gekozen waarden passen bij de rubric uit les 1.

Maak van daaruit een keuze voor drie belangrijkste waarden van de groep.

Laat elke leerling individueel vertellen welke waarden voor hem/ haar belangrijk is. Zodat medeleerlingen een beeld krijgen van overeenkomsten en verschillen en er een aanzet gegeven kan worden tot begrip van gedrag van een ander.

Les 3 Waarden en gedrag

Doel: leerlingen kunnen waarden vertalen naar gedrag
Materiaal: -
Tijdsduur: 30 minuten

Activiteiten:

Verdeel de leerlingen in groepjes van maximaal vier leerlingen.
Wijs elke groep een waarde toe, die gekozen is door de klas.
Laat leerlingen nadenken en praten over gedrag wat hoort bij die waarde. Laat ze positieve gedrag omschrijvingen maken. Je kunt hiervoor evt. een T-kaart gebruiken, waarbij je een blad splitst in twee kolommen: en kolom voor wat je ziet en een kolom voor wat je hoort aan iemand. Op die manier bestaan de gedragsbeschrijvingen uit twee componenten, beeld en geluid. Dit kan het concreet maken van gedrag ondersteunen.